	Leadás		Előterjesztés			
	Dátum	Aláírás	Nyílt	Zárt	Egyszerű	Minősített
Előterjesztő: Polgármester			X			X
Ügyintéző			Bizottsági tárgyalás időpontja			
Pénzügyi előadó	03. 11.					
Jegyző	03. 11.		HKB		PTB	
Polgármester	03. 12.					

Meghívott személy: -
Melléklet: Gazdasági Program

ELŐTERJESZTÉS

Tárgy: Döntés Herceghalom Község Önkormányzatának 2019-2024. évi Gazdasági Programjáról

A katasztrófavédelemről és a hozzá kapcsolódó egyes törvények módosításáról szóló 2011. évi CXXVIII. törvény 46. § (4) bekezdésében foglalt veszélyhelyzetre vonatkozó sajátos irányítási szabályokra figyelemmel Herceghalom Község Önkormányzata Képviselő-testületének feladat- és hatáskörét a polgármester gyakorolja.

Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 116. §- a értelmében a képviselő-testület hosszú távú fejlesztési elképzeléseit gazdasági programban, fejlesztési tervben rögzíti, melynek elkészítéséért a helyi önkormányzat felelős. A gazdasági program, fejlesztési terv a képviselő-testület megbízatásának időtartamára vagy azt meghaladó időszakra szól. A gazdasági program, fejlesztési terv helyi szinten meghatározza mindazokat a célkitűzéseket és feladatokat, amelyek a helyi önkormányzat költségvetési lehetőségeivel összhangban, a helyi társadalmi, környezeti és gazdasági adottságok átfogó figyelembevételével a helyi önkormányzat által nyújtandó feladatok biztosítását, színvonalának javítását szolgálják.

A gazdasági program, fejlesztési terv tartalmazza, különösen: az egyes közszolgáltatások biztosítására, színvonalának javítására vonatkozó fejlesztési elképzeléseket is.

Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény nem rendelkezik a Gazdasági Program formai és tartalmi követelményeiről.

Kérem a Tisztelt Képviselőket, hogy az előterjesztésre vonatkozó véleményüket küldjék meg részemre!

Határozati javaslat:

Herceghalom Község Önkormányzata Képviselő-testületének
……../2021.(III. .) számú határozata:

amelyet az Alaptörvény 53. cikkében foglaltakra tekintettel, A katasztrófavédelemről és a hozzá kapcsolódó egyes törvények módosításáról szóló 2011. évi CXXVIII. törvény 46. § (4) bekezdésében foglalt veszélyhelyzetre vonatkozó sajátos irányítási szabályokra figyelemmel Herceghalom Község Polgármestere saját hatáskörben hozott:

Herceghalom Község Önkormányzatának Képviselő-testülete
–a mellékelt szöveggel megegyezően-
elfogadja Herceghalom Község Önkormányzatának
2019-2024. évi Gazdasági Programját.
Határidő: azonnal.
Felelő: Csizmadia Zsuzsanna polgármester.

Herceghalom, 2021. március 11.

Csizmadia Zsuzsanna sk.
polgármester

Herceghalom Község Önkormányzata

Gazdasági Program

2019 – 2024

1.Bevezetés

1.1 Előzmények

Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (a továbbiakban: Mötv.) 116. §- a értelmében a képviselő-testület hosszú távú fejlesztési elképzeléseit gazdasági programban, fejlesztési tervben rögzíti, melynek elkészítéséért a helyi önkormányzat felelős. A gazdasági program, fejlesztési terv a képviselő-testület megbízatásának időtartamára vagy azt meghaladó időszakra szól. A gazdasági program, fejlesztési terv helyi szinten meghatározza mindazokat a célkitűzéseket és feladatokat, amelyek a helyi önkormányzat költségvetési lehetőségeivel összhangban, a helyi társadalmi, környezeti és gazdasági adottságok átfogó figyelembevételével a helyi önkormányzat által nyújtandó feladatok biztosítását, színvonalának javítását szolgálják.

A gazdasági program, fejlesztési terv tartalmazza, különösen: az egyes közszolgáltatások biztosítására, színvonalának javítására vonatkozó fejlesztési elképzeléseket is.

Az Mötv. a Gazdasági Program formai és tartalmi követelményeiről részletesen nem rendelkezik.

1.2 A gazdasági program feltételei, célja

A Gazdasági Program feladata számba venni a település kiinduló adottságait, valamint azokat a folyamatokat, amelyek a következő időszakban meghatározhatják a helyi gazdaság mozgásterét, valamint ehhez képest rögzíteni a település által reálisan kitűzhető és kitűzendő célokat, meghatározni az irányokat. Megfogalmazni a jövőképet, kijelölni a rövid-, közép-, és hosszútávú fejlesztési terveket.

A cél az, hogy Herceghalom egy otthonos, élhető, hangulatos, értékőrző és -teremtő, egyúttal modern, magas színvonalú szolgáltatásokat nyújtó, dinamikusan fejlődő település legyen, ugyanakkor maradjon meg falusias-kisvárosias „zöld" jellege.

Ez nem csupán a Gazdasági Program deklarált célja, hanem küldetés is, mely origója, kiindulópontja minden döntésnek.

A jövőképet Herceghalom lakossága határozta meg, lásd a lenti ábra:

3. Hogyan képzeli Herceghalom jövőjét? Milyen településen szeretne élni? Milyen települést szeretne Herceghalomból faragni?

109 responses

Forrás: Herceghalom, mert itt lakom választási csoport: 109 megkérdezett herceghalomi lakos

2019. októberében felálló testület új, markáns, dinamikus fejlődés ígéretével kezdte meg munkáját. A 2020-as évben, illetve az azt követő év/ek/ mozgásterét igencsak beszűkítette, vélhetően beszűkíti a pandémia, a pandémia miatt kialakult helyzet. A jövő kilátásait vizsgálva emiatt számos akadállyal szembesülünk.

A kérdés az, hogy a gazdaság rövidesen visszalendül a korábbi kerékvágásba, vagy paradigmaváltás-szerű, mélyreható változásokat élünk, és újabb, akár a jelenleginél mélyebb válságokra is fel kell készülnünk? A kérdésből fakadó bizonytalanság a település fejlesztési céljait meghatározókat nehéz helyzet elé állítja.

Befolyásolja a gazdasági prognózisokat a pandémia miatt tervezhetetlenné vált magyarországi makrogazdasági folyamatok. Az államháztartás helyzete és a makrogazdasági folyamatok pedig közvetlenül és áttételesen is befolyásolják a település várható bevételeit, lévén nemcsak a központi költségvetési támogatásokra vannak hatással, hanem a helyi vállalkozásokra, lakossági fogyasztásra, stb is.

Emiatt jelenleg rendkívül nehéz a közép- és hosszú távú tervezés. Ezen felül kérdés az is, hogy a pandémia miatt vagy a 2022-es választások után változnak-e az eddigi finanszírozási mechanizmusok.

Herceghalom gazdasági potenciálját mindenekelőtt a kiemelkedő mértékű helyi iparűzési adója (hipa) adja. A tervezést ezért rendkívüli mértékben befolyásolja, hogy milyen változások várhatók az iparűzési adóbevételek tekintetében. Mennyire befolyásolja a pandémia okozta válság a település helyi iparűzési adóbevételét befizetőket, illetve, ha több helyi adót elvesznek az önkormányzatoktól, köztük például a helyi iparűzési adót - ami kiemelkedő jelentőségű Herceghalom életében-, akkor a település emiatti bevételkiesését a kormány hogyan és miképpen pótolja.

A fentiekből következik, hogy a jelen pillanatban szinte lehetetlen vállalkozás négy évre előre tervezni. Emiatt szükségesnek érzem a Gazdasági Program évenkénti felülbírálását.

Hosszútávon emellett további megfontolásokat is figyelembe kell venni.

Ha Herceghalom meg kívánja őrizni elért pozícióit, gazdasági erejét, fejlettségét, szolgáltatási színvonalát, újfajta, innovatív stratégiára kell átállnia.

Az anyagi eszközök megteremtéséhez az állami támogatások és a helyi bevételek mellett fokozott figyelmet kívánunk fordítani a pályázati lehetőségek felkutatására és minél

eredményesebb kiaknázására, továbbá az önkormányzat sajátosságainak figyelembevételével új lehetőségek keresésére és a meglévő források nagyobb mértékű kihasználására.

Jelen Gazdasági Program arra próbál választ adni, milyen eszközökkel őrizhető meg, sőt erősíthető tovább Herceghalom helyzete, az eddigi extenzív növekedés hogyan alakulhat át intenzív fejlődéssé. Ennek igyekszünk meghatározni a fő stratégiai pilléreit.

A Gazdasági Program kijelöli azokat az irányokat, amelyek abban az esetben is követendő stratégiát jelentenek, ha a gazdasági kilátások pozitívabban, és akkor is, ha negatívabban alakulnak.

Az elkövetkező évben szükséges az alábbi koncepciók kidolgozása:

- Integrált Településfejlesztési stratégia
- Intézményfejlesztési koncepció
- Szociális szolgáltatástervezési koncepció
- Lakóingatlankoncepció- *megfogalmazása a HÉSZ-ben és TKR-ben a gazdasági programban lefektetettek szerint*
- Közlekedésfejlesztési koncepció
- Herceghalom „okostelepüléssé válása" dokumentáció.

2.Helyzetelemzés

A jelen fejezet Herceghalom helyzetének elemzését a demográfiai adatok, a településszerkezet (a közműveket, lakóingatlanokat és a szociális összetételt is idesorolva), a település gazdasági potenciálja, az önkormányzati érdekeltségek és intézmények, valamint a kistérségi lehetőségek témakörére vonatkozóan tartalmazza.

Herceghalom a kiköltözők számára vonzó település az agglomerációban. A 2005-ös Helyi Építési Szabályzat megalkotásakor a település vezetői egy mára már túlhaladott és megalomán ideának, koncepciónak alárendelve határozták meg Herceghalom belterületeinek övezeti besorolását. Az akkor „Talentis-Szilicium völgy" néven elhíresült elképzelések Herceghalom számára egy un. „tudásközpont" - központi funkciót álmodtak, minek következtében a település belterületein városias és vegyes területeket szabályoztak ki. A meg nem valósult irodakomplexumokat, a környéken tervezett kampusokat, nagybani piacokat, egyetemeket stb. kiszolgáló lakóparkok lehetőségeit máig hordozza a Helyi Építési Szabályzatunk, ami mostanra vállalhatatlan és kényszerű kereszttévált, hiszen az önkormányzat a kötelező és az önként vállalt feladatait nem tudja a lakosság által elvárt színvonalon teljesíteni dömpingszerű, szabályozatlan mennyiségű beköltöző esetén, úgy, hogy a nagyívű álmokból a tudásalapú vállalkozások Herceghalomra történő betelepülése nem, csak a lakóingatlanberuházások valósulnának meg a közeljövőben gyors egymásutánban.

Első lépésben biztosítani kell a jövőben Herceghalom falusias jellegének megtartását, kisvárosi-zöldövezeti beépítési forma erősítését, valamint felül kell vizsgálni a közmű-, a közlekedési-, a humáninfrastruktúra (oktatási, nevelési és egészségügyi intézmények) meglévő és tervezett elemeit.

Hangsúlyozottan nem a fejlődés ellen vagyunk, hanem a kijelölt cél a település egészséges mértékű növekedése, ezért a kezünkben lévő eszközökkel el kell érni, hogy a beköltözések dinamikáját befolyásoljuk a herceghalomiak érdekében. A határozott álláspont az, hogy a még be nem épített lakóingatlanfejlesztési területeken a későbbiekben családi házas övezetekké alakuljanak a most lakóparkszerű beépítési lehetőségek.

2.1. Demográfiai helyzetkép

2.1.1. Herceghalom lakosságszámának alakulása a születések és halálozások számának tekintetében

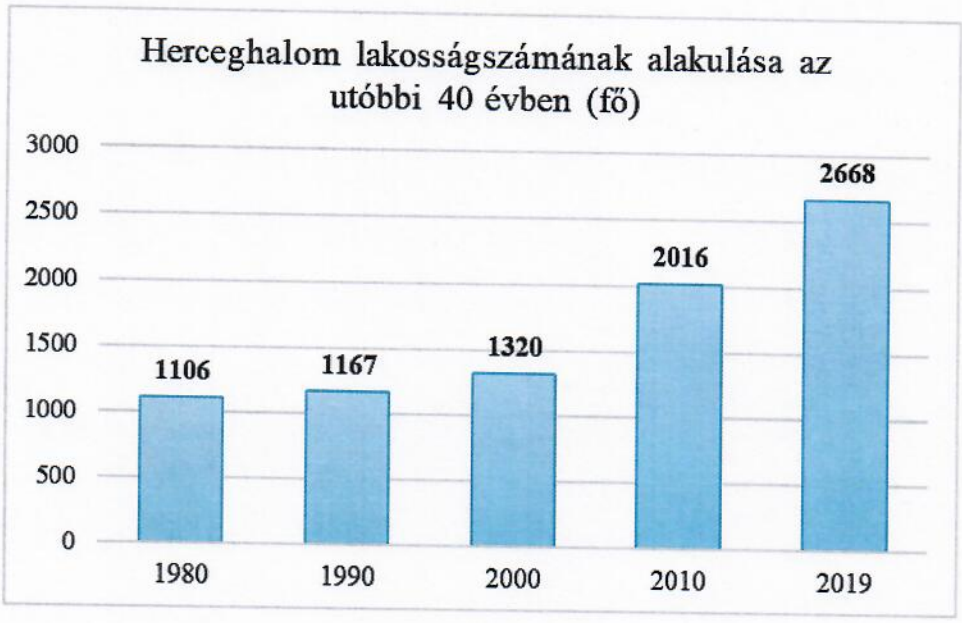
a) Születések, halálozások számának alakulása 2015 és 2019 között

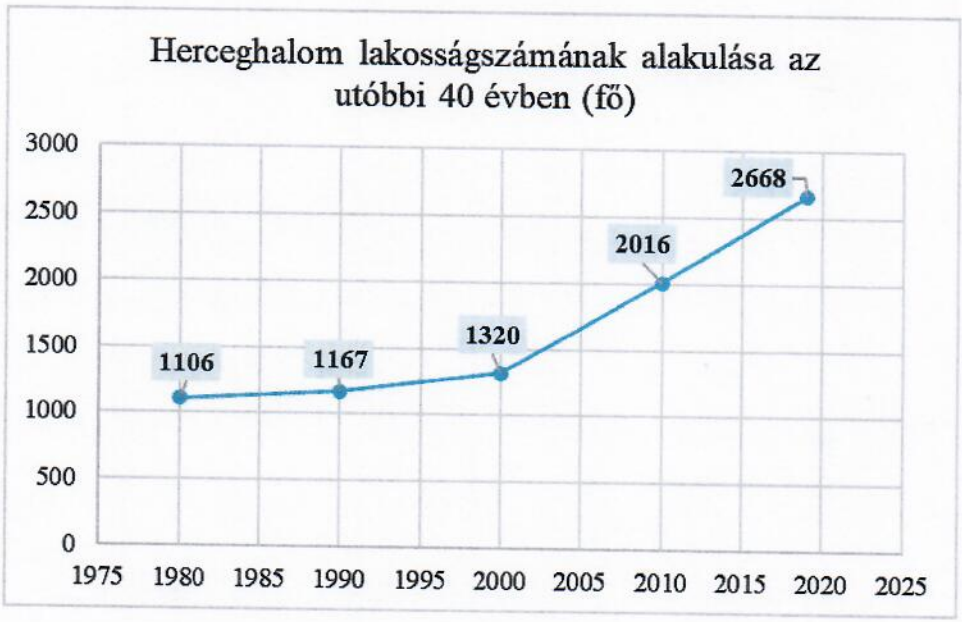
Év	Születések száma (fő)	Halálozások száma (fő)
2015	46	10
2016	41	11
2017	43	13
2018	40	30
2019	42	22

Itt jegyezzük meg, hogy Herceghalom vonzó agglomerációs település a fiatal, gyermekes családok körében.

b) Herceghalom lakosságszámának alakulása az utóbbi 40 évben

1980-as lakosságszám: 1106 fő
1990-es lakosságszám: 1167 fő
2000-es lakosságszám: 1320 fő
2010-es lakosságszám: 2016 fő
2019-es lakosságszám: 2668 fő
2020-as: még nincs adat (2021. március második felében pótoljuk)

Herceghalom lakónépessége, ha lassabb mértékben is, de tovább fog nőni a következő időszakban. Az önkormányzat a lakosságszám további, jelentősebb növekedését különböző előírásokkal (a beépíthetőség, a belterületek nagyságának, stb. szabályozása) lassíthatja, lakóingatlanvásárlás, egyeztetés stb., de a folyamatot magát – meggyőződésünk szerint – nem állíthatja meg.

2.1.2. Herceghalom népességének kor szerinti összetétele

2021. január 1. napi adatok:

Kor szerinti csoportosítás	0-3 év	4-6 év	7-14 év	15-18 év	19-62 év	62 évtől
Férfi	81	62	160	59	841	161
Nő	76	72	138	44	779	195
Összesen	157	134	298	103	1620	356

Gyermek és fiatalkorú	692 fő
Munkaképes korú	1.620 fő
Időskorú	356 fő
Összesen:	**2.668 fő**

A fenti adatok birtokában megállapíthatjuk, hogy Herceghalom lakosságának korösszetétele előnyösnek tekinthető. Herceghalomra újonnan betelepülő lakosság általában munkaképes korúakból tevődik össze, akik gyermekeikkel együtt költöznek a városba.

A gyermekkorúak lakosságon belüli aránya a magyarországi tendenciákkal ellentétes. A gyermeknépeség aránya magasabb településünkön a magyarországi átlaghoz képest.

Jelenleg tavalyi adatokkal rendelkezünk. A 2.1.2-es pontban látható a gyermekek korszerinti megoszlása.

2.1.3. Herceghalom migrációs adatai

Budapestről, vagy a magyarországi „vidékről" a 2000-es évek elejétől költöznek Herceghalomra. A 2000-es évek elején kialakításra kerülő „Móricz-liget" településrész kedveltté vált zömében a kisgyermekes fiatal családok számára. További nagy változást, illetve a lakosság számában növekedést a Vitalis lakópark megépítése, illetve kissé elhúzódó ütemben a lakóparki ingatlanok évekkel a megépítés utáni eladása jelentette. A lakóparki ingatlanok értékesítését a 2008-as válság késleltette. Megépülése utáni években mindösszesen a lakások 10%-a kelt el. A 2010-es évek végére minden lakás elkelt, fiatal, a családalapítás előtt vagy épp kisgyermekes családok kedvelt kiköltözési célpontjává vált a lakópark. A kormány családpolitikájának és a korábbi évek sikeres gazdaságpolitikájának köszönhetően az utóbbi években ismét megsokszorozódott a kiköltözni vágyók száma.

Herceghalom éves vándorlási „egyenlege" nagy valószínűséggel továbbra is pozitív marad, ugyan a belterületi ingatlanok száma kevés, de köszönhetően a 2005-ös téves koncepciójú HÉSZ-nek, mód és lehetőség van sűrű beépítésű lakóparkok, tömbházak megépítésére.

Elmondható, hogy a humán-infrastruktúrára szociális és egészségügyi ellátórendszerre, nevelési intézményekre többletterhek fognak idővel hárulni.

Összefoglalva: míg Magyarország népességének lassú fogyása figyelhető meg, addig Herceghalmon, elsősorban a főváros irányából tapasztalható bevándorlás hatására, egy dinamikus és hosszantartó lakosságszám-növekedést tapasztalunk. Habár a lakosságszámnak a korábbihoz hasonló ütemű növekedése nem várható, a község önkormányzatának választ kell találnia arra a kérdésre, hogy a megnövekedett lakosságszám milyen fejlesztéseket indukál – ezt az intézményi igények várható alakulása oldaláról át szükséges tekintenie. Ezért szükséges megalkotni egy intézményfejlesztési koncepciót –, illetve kérdés az, hogy a lakosságszám további növekedésének elősegítése célja-e a településnek, vagy bizonyos eszközökkel megpróbál gátat vetni a további bővülésnek, illetve a bővülést a településen lakók által még elviselhető mértékben, egészséges keretek között tartja. E tekintetben kiemelkedően fontos a fenntarthatósági szempontok vizsgálata és figyelembevétele.

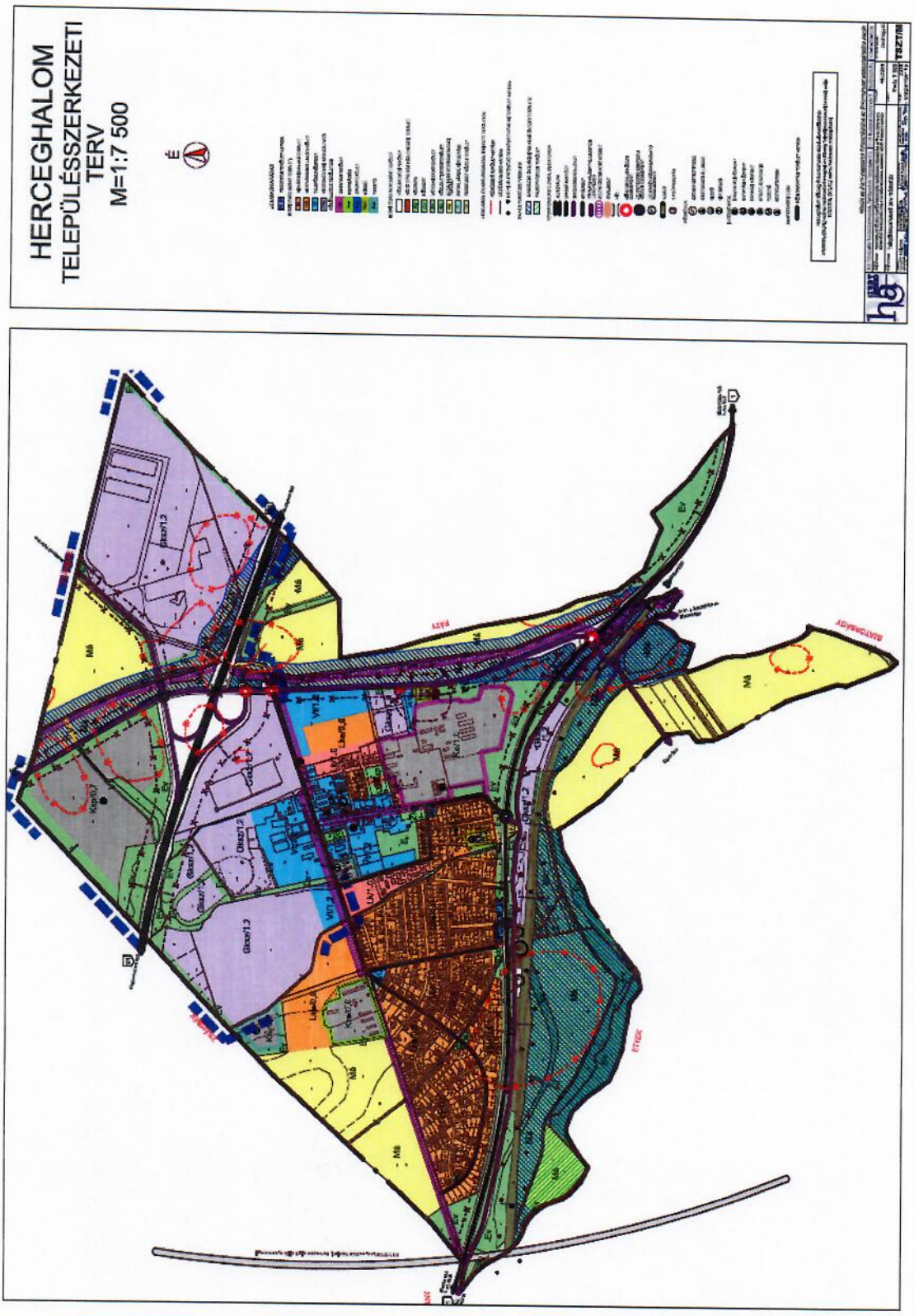
Végezetül érdemes arra is felhívni a figyelmet, hogy az új, betelepülő lakosok általában az aktív korosztályból kerülnek ki, akik gyermekeikkel együtt érkeznek Herceghalomra. Ennek alapján a község öregedési indexe a lakosságszám fenntartható növekedését valószínűsíti.

2.2. Településszerkezet, lakóingatlanok és közműellátottság

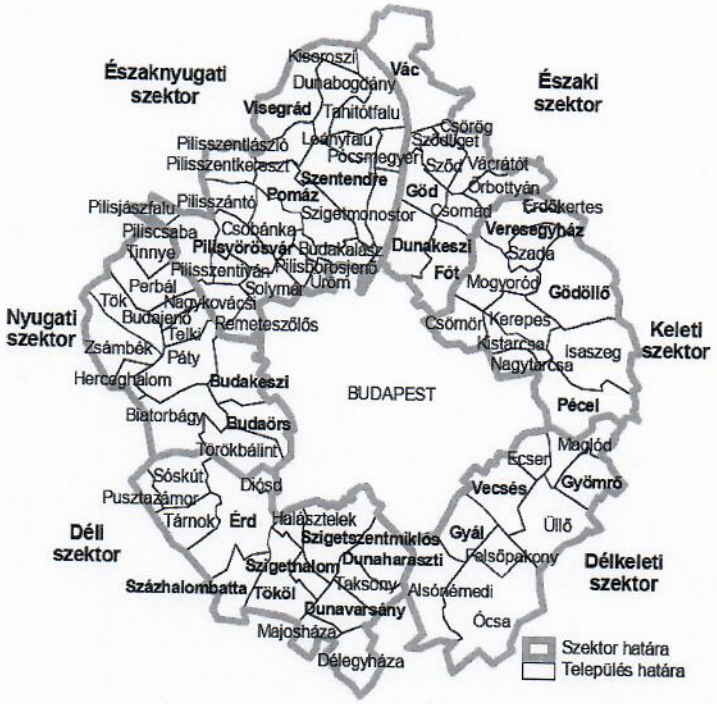
2.2.1. Herceghalom gazdaságföldrajzi adatai

A jelen alfejezetben a következő szempontok szerint elemezzük Herceghalom gazdaságföldrajzi adatait: területe, elhelyezkedése, főútjai, térbeli elhelyezkedése (településszerkezete és a lakosságának térbeli elhelyezkedése), lakásállományának szerkezete, közműellátottsága. Mindezek után a gazdasági adatainak elemzésére kerül sor, a következő szempontok alapján: a települési vállalkozások száma és összetétele, munkanélküliségi adatok, az önkormányzat bevételeinek és kiadásainak nagysága és összetétele.

Herceghalom területe	737.5695 ha
Belterület	182.1613 ha
Külterület	555.4082 ha

Herceghalom elhelyezkedése

Forrás: internet

Herceghalom földrajzi fekvését alapvetően meghatározza, hogy a város Budapest agglomerációjához tartozik. Herceghalom mellet fut az M1-es autópálya, amely összeköti a fővárost Béccsel, illetve a Balatonhoz tartó M7-es autópálya is „karnyújtásnyira" van. Herceghalom egyedülálló fekvéséből adódik, hogy nem csak Budapest, de Bécs is közel fekszik hozzá: az autósztrádán 1,5-2 óra alatt megközelíthető az osztrák főváros. Emellett a Budapest-Bécs vasútvonal is közvetlen Herceghalom mellett halad el. Ezek az adottságok jelentősen hozzájárulnak a település tőkevonzó-képességéhez, hiszen a befektetők számára fontos szempont, hogy a telephely, a vállalat mennyi idő alatt közelíthető meg. Sajnálatos tény, hogy Herceghalom külterületének nagysága nem ad ezirányban elég mozgásteret.

A kormány döntött az M1-es autópálya 3-3 sávossá fejlesztése ügyében. A fejlesztés megvalósítása érdekében a Képviselő-testület – a szükséges mértékben – módosította a Helyi Építési Szabályzatot, és lakossági nyomásra sikeresen elérte, hogy a település teljes hosszában zajvédő-fal épüljön az M1 autópálya mellett. A fejlesztés megkönnyíti a település lakosainak munkába járását Budapestre, illetve a környező településekre való eljutást. A vasúti, kötöttpályás közlekedés jelen van Herceghalmon. Ez vonzó a kiköltözők számára, hisz nagymértékben megkönnyíti a Budapesten történő munka, tanulás vagy szórakozás céljára történő bejutást. A település ugyan rendelkezik Közlekedési Koncepcióval, de a koncepció keletkezése óta eltelt több, mint 10 év olyan mélyreható változást hozott a település életében, hogy a folyamatosan változó körülményekhez hozzá kívánjuk igazítani a meglévő koncepciót a 2021-es év folyamán.

A kistérségi kerékpárútakhoz, illetve a most kiépülő országos kerékpárút-hálózathoz való kapcsolódás elemi érdeke a településnek. Ez a következő időszak feladata.

2.2.2. Herceghalom útjai

Herceghalom infrastrukturális beruházásainak tervezése során célszerű figyelembe venni a község úthálózatait egyre inkább leterhelő és növekvő belső forgalmat. Ez reggelente okoz

leginkább problémákat a Gesztenyés úton a nevelési intézmények körül, illetve a vasút felé haladók esetében a Petőfi utcában. Az úthálózat leterheltségét ugyanakkor nem csak kapacitásbővítéssel, hanem alternatív közlekedési lehetőségek biztosításával is csökkenteni lehet.

.A településvezetés célja, hogy Herceghalom valamennyi –lakosság által használt- útját szilárd útburkolat borítsa és ezeket a fejlesztéseket pályázatok útján, de akár önerőből is megvalósítsa 2023. végéig. A település útjain kiemelten fontos figyelmet fordítunk a biztonságos közlekedésre, így a gyalogosátkelők biztonsága és a forgalom lassítása szerves részét fogja képezni a település közlekedési koncepciójának, melyet 2021-ben kívánunk a lakosság bevonásával kialakítani.

A település vezetése kiemelt fontosságúnak tartja, hogy az utak magas minősége érdekében az utak felújítása, aszfaltozása során csak és kizárólag szegéllyel ellátott utat terveztet és valósít meg. A meglevő utak esetében sokhelyütt ugyanis gond a szegélyek hiánya, ami kátyúk megjelenését és feltöredezést von maga után.

2.2.3. Térbeli szerkezet

Herceghalom térbeli szerkezetét megragadhatjuk a Településszerkezeti Terv alapján, azaz a település fizikai infrastruktúrája, épületei, útjai, közművei stb. szerint.

Herceghalom Község Önkormányzatának Településszerkezeti Terve a következő kategóriákba sorolja be Herceghalom egyes területeit: lakóterület (nagyvárosias, kisvárosias, kertvárosias), vegyes terület (központi, településközpont), gazdasági terület (kereskedelmi-szolgáltató), parkok, véderdő, lásd táblázat.

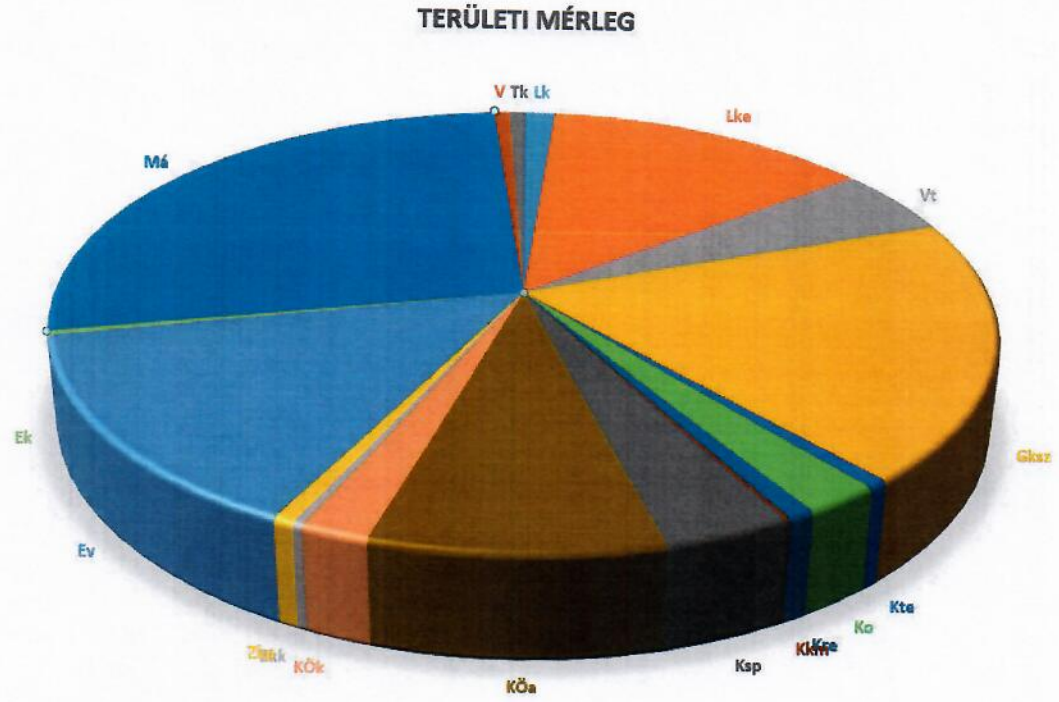
A Településszerkezeti Terv alapján az egyes területek jelenlegi és tervezett nagysága a következő:

- Városias lakóterület nagysága
- Kisvárosias lakóterület
- Kertvárosias lakóterület nagysága
- Településközponti vegyes területek nagysága
- Központi vegyes területek nagysága
- Kereskedelmi-szolgáltató gazdasági területek nagysága
- Vegyes területek nagysága.

A TELEPÜLÉS TERÜLETI MÉRLEGE

Területfelhasználási egység	Jele	Mérete (ha)
Beépítésre szánt területek		336,44
lakóterület - kisvárosias	Lk	8,93
lakóterület - kertvárosias	Lke	95,89
vegyes terület – településközpont	Vt	36,03
gazdasági területek – kereskedelmi, szolgáltató	Gksz	139,73
különleges területek – temető	Kte	4,66
különleges területek – oktatási	Ko	20,69
különleges területek – rendkreációs	Kre	6,03
különleges területek – közmű	Kkm	0,99
különleges területek - sport	Ksp	25,68
Beépítésre nem szánt területek		396,89

közúti közlekedési terület	KÖa KÖf KÖu KÖp	62,54
kötöttpályás közlekedés (vasút) területe	KÖk	14,59
zöldterület	Zkk	1,75
	Zkp	2,93
védelmi erdőterület	Ev	103,46
közjóléti erdőterület	Ek	2,28
általános mezőgazdasági terület	Má	198,09
vízgazdálkodási terület	V	4,45
természetközeli területek	Tk	4,62
A Település közigazgatási területe összesen		**733,33**

A rendelkezésére álló fejlesztési területek behatárolt nagysága miatt felvethető, hogy a település törekedjen a környékén található állami tulajdonban, illetve magánkézben lévő területek megvásárlására.

Összefoglalóan azt mondhatjuk, hogy Herceghalmon a beépített területek nagysága és aránya folyamatosan nő. A lakóterületeken a kertvárosias jelleg erősödése a településen élők és a vezetők törekvése.

2.2.4. Herceghalom szociális összetétele, szociális támogatások

Herceghalom lakossága a település bővülését követően több, mint duplájára növekedett az elmúlt 10-15 évben. Többnyire a fiatal, kisgyermekes családok költöztek Herceghalomra, akik körében a szociális rászorultság elenyésző. Előfordultak és sajnos a jövőben is

előfordulhatnak ingatlan árverések, aminek következtében családok kerülhetnek utcára. Az érintett családok az adott ingatlan árverés előtti elidegenítésével és kisebb ingatlan vásárlásával, esetleg a településről elköltözéssel meg tudták oldani a lakhatásukat, az önkormányzatnak eddig 2 alkalommal kellett beavatkozni ideiglenes lakhatás segítésével.

Az önkormányzat 10 piaci alapú, illetve 3 szociális bérlakással rendelkezik, melyeket folyamatosan bérelnek a cégek, magánszemélyek. A település – Budapest közelsége, illetve a jó közúti kapcsolatai miatt – kedvelt célpontja az agglomerációba települni vágyóknak, így az ingatlanárak igen magasak, illetve nagyon nehéz bérelhető ingatlant találni, mely az albérleti árakat is magassá teszi.

Herceghalom Község Önkormányzatának Képviselő-testülete települési támogatást állapíthat meg – saját rendelet alapján – rendkívüli, létfenntartást veszélyeztető élethelyzet áthidalására, gyógyszerköltségek támogatására, tartósan beteg közeli hozzátartozó ápolásának támogatására, illetve lakhatás támogatására. Települési támogatás keretén belül biztosítja az arra rászoruló családok gyermekeinek a táboroztatási költségek finanszírozását.

A települési támogatást igénylő, illetve jogosult családok száma, illetve a kifizetés összege nagymértékben függ a halálesetek számától, hiszen a temetési költségekhez történő hozzájárulás 100.000,- Ft esetenként.

A rendszeresen támogatásra szoruló családok száma évek óta kb. 25-30, akik többször, akár havi rendszerességgel fordulnak kérelemmel az Önkormányzathoz.

Herceghalom a második világháborúig uradalmi major volt, utána települt ide a Herceghalomi Kísérleti Gazdaság, illetve az Állattenyésztési és Kutató Intézet, mely vonzotta a dolgozókat az ország minden részéről. A mostani időszakra ezek az emberek idősek lettek, többségük családban él, azonban vannak néhányan, akiknek az ebédjéről az önkormányzat, az ellátásukról pedig a házi segítségnyújtás gondoskodik (15-17 fő évenként a 2700 fős lakosságszámból).

Települési támogatások kifizetésének alakulása:

	2018.		2019.		2020.	
	ellátások száma (fő)	**kifizetett összeg (Ft)**	**ellátások száma (fő)**	**kifizetett összeg (Ft)**	**ellátások száma (fő)**	**kifizetett összeg (Ft)**
Rendkívüli élethelyzet	41	3.823.659	45	4.732.000	51	4.432.475
Gyógyszerköltség támogatás	7	364.000	6	410.600	7	564.500
Lakhatási támogatás	2	64.800	2	14.700	0	0
Ápoláshoz nyújtott támogatás	1	342.000	1	402.000	1	402.000
Táboroztatási támogatás	52	1.400.000	37	1.500.000	10	395.000

Évek óta szervez az Önkormányzat az Általános Iskolával közösen nyári napközis tábort – kedvezményes áron – a nyári szünet heteire előzetes igényfelmérés alapján. Arra a hétre, ahová legalább 10 gyermek jelentkezik, 2 pedagógus részvételével kerül egy-egy tematikus hét megtartásra. Az a tapasztalat, hogy szükség van a táborra, az alsó tagozatosok veszik igénybe, általában 17-18 fős átlaglétszámmal hetenként. A nyári szünet 13-15 hetéből úgy tűnik, hogy 7-8 hétre van igény rendszeresen a szülők részéről. A táborok költségeire az Önkormányzat évenként 1.500.000,- Ft keretösszeget biztosít.

2019. évtől támogatja az Önkormányzat az újszülöttek családjait abban az esetben, ha mindkét szülő a baba születése előtt legalább 6 hónapja bejelentett lakcímmel rendelkezik a településen. Az első gyermek születését 40.000,- Ft-tal, a másodikat 50.000,- Ft-tal, minden további gyermek esetében pedig 60.000,- Ft a támogatási összeg.

A bölcsődés korúak nappali ellátása – tekintve azt, hogy 2 éve csak az óvodaköteleseket tudja fogadni az óvoda a megnövekedett gyermeklétszám miatt – problémát okoz a szülőknek. A településen három vállalkozó fogadja a bölcsődéskorú gyermekeket, melynek ellátási díjához az önkormányzat a rendeletében foglaltaknak megfelelő családok tekintetében 35.000,- Ft-tal járul hozzá havonként és gyermekenként.

A felsőoktatásban nappali tagozaton tanuló herceghalomi lakcímmel rendelkező diákok pályázattal fordulhatnak az Önkormányzathoz, melyben ösztöndíj támogatás megállapítását kérhetik. Az ösztöndíj elnyerésével vállalják, hogy lehetőségeikhez mérten segítséget nyújtanak az önkormányzati programok szervezésében, lebonyolításában. Egyre népszerűbb ezen támogatási forma, mely azt mutatja, hogy egyre több a felsőoktatásban tanuló herceghalomi diák.

2.2.5. Herceghalom közműellátottsága és hulladékgazdálkodása

Herceghalom az országos átlaghoz viszonyítva jól áll közműellátottságban. A vezetékes ivóvízhálózat minden háztartásba elér, csakúgy, mint a vezetékes gáz. A közüzemi szennyvízcsatorna-hálózatba is, 2 ingatlan 8 lakás kivételével.

A vezetékes vízhálózat esetében leterheltség miatt a reggeli és esti időszakban problémák lépnek fel a víznyomás elégtelensége miatt. A település egyes részein viszont gyakori jelzés az erős nyomás miatti csőtörés.

A csapvíz keménysége és kiemelkedően magas ára hosszú ideje probléma az itt lakók számára. A település vezetőitől kérnek és várnak megoldást ennek orvoslására.

A települési kommunális és zöldhulladék elszállítását a Zöld Bicske Nonprofit Kft. végzi. Az Önkormányzat lakossági igények alapján további lehetőségeket keres a településen keletkezett zöldhulladék kezelésére, illetve hasznosítására.

2.3. Pénzügyi helyzet

Az Önkormányzat a fizetőképessége fenntartásához külön állami támogatást nem vett igénybe, továbbá működési, illetve fejlesztési hitel felvételére sem került sor és a jövőben sem kíván élni e lehetőséggel.

Mindemellett

Az OTP Nyrt.-nél 2019. évben 60 000 000,- Ft, 2020. évben 70 000 000,- Ft lekötött betéttel indult.

A 2021. évet 197 496 000,- Ft tartalékkerettel kezdi meg. Lekötött betéttel 2021. év elején nem rendelkezik.

2.3.1. Az önkormányzat költségvetésének kiadási és bevételi főösszege 2018-ban és 2019-ben (ezer forintban):

	2018.	2019.
Kiadási főösszeg	600 006	816 498
Bevételi főösszeg	785 972	914 215
Lekötött betét	50	60

	2018.	2019.
Ebből beruházások	18 829	84 540
Felújítási kiadások	73 786	136 191

2.3.2. A költségvetési bevételek

- Az Önkormányzat közhatalmi bevételei a 2018-as költségvetési évhez képest némileg csökkentek, a közhatalmi bevételek összege 2018-ban 539.369 e Ft, 2019-ben 512.348 e Ft volt.

- A támogatások mértéke 2019-ben némiképp emelkedett, 2018-ban 160.037 e Ft, 2019-ben 162.675 e Ft volt.

2.4. Herceghalom gazdasági potenciálja – várható önkormányzati bevételek és kiadások

A fenti információk ismeretében kérdéses, hogy a jelenlegi fejlődési pályáján célszerű-e logisztikai tevékenységet végző vállalkozásokat a településre csábítani, vagy döntően a magas hozzáadott értékű, tudás és technológia alapú termékek és szolgáltatások előállítására érdemes fókuszálni. Meggyőződésünk, hogy az utóbbi a helyes út.

A közös gondolkodásunkban erősítenünk kell a helyi vállalkozásokat és lehetőség szerint segíteni, támogatni a helyi termelőket.

2.4.1. Vagyonszerkezet

Vagyonelem megnevezése	Az összes vagyonból a vagyon részaránya becsült érték /ezer forintban - nettó/
Immateriális javak	4.896
Ingatlan és kapcsolódó vagyoni értékű jogok	2.621.807
Vagyonkezelésbe átadott eszközök	189.959
Egyéb eszközök	61.305

Összegzés: a jelenlegi gazdasági kilátások azonban óvatosságra intenek azzal kapcsolatban, hogy számolhatunk-e úgy, hogy minden töretlenül megy majd tovább a következő időszakban.

Ahogy fentebb már jeleztük, a saját bevételek esetében az iparűzési adóból származó bevételek alapvetően meghatározóak. Az iparűzési adóbevételek Herceghalmon impozáns mértékben nőttek az utóbbi években is:

IPARŰZÉSI ADÓ NÖVEKEDÉSÉNEK MÉRTÉKE AZ UTÓBBI 10 ÉVBEN 94,7 %.

Az iparűzési adó növekedését három tényező együttes hatása magyarázza. Egyrészről a működő vállalkozások száma továbbra is növekszik, másrészről a vállalkozások bevételei is dinamikusan növekednek.

2013. évtől nem marad helyben személyi jövedelemadó.

ADÓBEVÉTELEK ALAKULÁSA AZ UTOLSÓ 5 ÉVBEN ezer forintban

Megnevezés	2015. év	2016. év	2017. év	2018. év	2019. év
Iparűzési adó	238 573	261 339	311 408	466 697	438 212
Idegenforgalmi adó	14 064	14 684	17 397	18 373	19 572
Telekadó	4 448	13 723	42 511	43 363	39 688
Késedelmi pótlék	369	430	165	146	1 191

Az elmúlt időszak eseményei ugyanakkor rámutatnak arra, hogy a település gazdasága nem sebezhetetlen.

Összefoglalóan azt mondhatjuk: ahhoz, hogy Herceghalom adóbevételei továbbra is aktív növekedést mutassanak, aktív külső marketing munkára, sajátos kulturális profil megtalálására és felmutatására van szükség, illetve koncepcióváltásra a vezetés körében. Ez alatt azt értjük, hogy a politikai vezetők /képviselő-testület/ és az intézményvezetők körében paradigmaváltásra van szükség. Szakítani szükséges a máig érzékelhető, az előző két önkormányzati ciklusban plasztikusan jelen lévő „kommunista" felfogással és egy vállalkozói szemléletű gondolkodás mentén kell a jövőt meghatározni és a jelent kialakítani. Meggyőződésem, hogy csak úgy tudjuk Herceghalom vonzó jellegét megőrizni, ha a vezetés nyitott az innovációra.

A település jövedelemtermelő-képességét a mostani gazdasági helyzetben is folyamatosan növelni kell, hiszen egyrészről a település által végrehajtott beruházások növelni fogják a folyó kiadásokat, másrészről csak a jövedelemtermelő-képesség fokozásával tartható fenn az a fejlődési ütem, amelyet a település célul tűzött maga elé.

2.4.2. Herceghalom Község Önkormányzatának bevételei és kiadásai

Teljesítés	Bevétel	Kiadás	Maradvány
2017	764 242 134	451 194 074	313 048 060
2018	984 764 154	579 345 015	405 419 139
2019	1 354 741 450	813 329 716	541 411 734
2020 várható	1 509 583 183	905 023 555	604 559 628

Tervezett	Bevétel	Kiadás	Maradvány
2021	1 206 435 000	606 435 000	600 000 000

2.5. Analízis

Erősségek

1. Budapest közelsége
2. Autópályák közelsége
3. Lakosság magas iskolázottsága
4. Kedvező demográfiai helyzet
5. Alacsony munkanélküliség
6. A lakosság magas vásárlóereje
7. Zöld környezet.
8. Magas innovációs potenciál
9. Pillanatnyilag magas adóbevételek
10. Nyugodt környezet

Gyengeségek

1. kevés belterület és külterület
2. lakóingatlanfejlesztés
3. vállalkozások betelepülésének üteme csökken
4. koncepciózus gondolkodás a jövőről

Lehetőségek

1. idegenforgalom, turizmus
2. tudásorientált vállalkozások betelepülése
3. Önellátás erősítése
4. Környezettudatos technológiák
5. Kerékpárhálózathoz csatlakozás
6. Közlekedési adottságok

Veszélyek

1. Konszenzusos városfejlesztési stratégia és koncepció hiánya
2. Lassuló ütemű fejlődési lehetőségek
3. Önkormányzati finanszírozás
4. A válság begyűrűző, tartós hatása
5. Intézményhálózat túlterheltsége
6. Növekvő működési kiadások
7. Kitettség 1-2 nagy helyi cégnek a bevételek tekintetében

2.6. Herceghalom erősségei

Herceghalom sikereit elsősorban annak köszönheti, hogy a fekvéséből adódó előnyöket a rendszerváltást követő évtizedekben a vezetés következetesen kiaknázta. Budapest közelsége, valamint a település mellet futó autópálya együttesen kínálta a lehetőségeket.

Herceghalom gazdasági erejét jelzi az önkormányzat egy főre jutó iparűzési adóbevételének a magyar települések közötti kimagasló mértéke, a településen működő vállalkozások száma és a rendkívül alacsony munkanélküliségi ráta.

Herceghalom Község Önkormányzata a rendszerváltás óta tudatosan megalkotta és fejleszti szolgáltatásait, aktív, fejlesztő gazdaságpolitikát folytat, ezért egyértelműen szolgáltató önkormányzatként jellemezhetjük.

A településen található, vagy a község által fenntartott intézmények szakmai színvonala jó, megfelel a kor igényeinek. Nem véletlen, hogy a környező településekről is ezen intézmények szolgáltatásait többen szeretnék igénybe venni.

A község demográfiai helyzete szintén kiemelkedik a magyar települések átlagából. Miközben a település lakossága dinamikusan növekszik, ez a növekedés nem jár együtt a lakosság gyors elöregedésével. Községünk lakosságának aktivitási rátája magas, az eltartottak aránya az országos átlaghoz képest alacsony. A kedvező képet kiegészíti a lakosság átlag feletti iskolázottsága. Az újonnan Herceghalomra telepedő lakosok általában a társadalom magas státuszú rétegéből érkeznek: felsőfokú végzettséggel rendelkeznek, és gyermekeikkel együtt, vagy családot tervezve érkeznek a településre.

Mindezekre az erősségekre támaszkodhat a vezetés, amikor elképzelt vízióját és gazdaságfejlesztési stratégiai célját meg kívánja valósítani.

2.7. Herceghalom gyengeségei

A gyengeségeket a fejlesztési stratégiája kidolgozása során figyelembe kell vennie, és ezek megszüntetésére vagy csökkentésére kell törekednie.

Herceghalom lakossága szociológiai összetétele alapján nem mondható homogénnek, és ez a település képében, az itt élő különféle kultúrákban, értékrendekben is megmutatkozik.

Az agglomerációban megfigyelhető nehéz és konfliktusokkal teli folyamat Herceghalmon is jelen van, ez a trend napi szintű konfliktusokkal jár, az inkább a tradíciókhoz kötődő hagyományos falusias életmódot követő „őslakosok", és a várost gyakran csak alvóhelyként használó városias értelmiségi rétegek között.

Herceghalom gazdasági növekedését erősen behatárolja, hogy extenzív módon már nem képes növekedni, mivel a szabad területei elfogyóban vannak. Ez a gyengeség egyben egy lehetőséget is rejt magában: meg kell találni az intenzív növekedés módját.

Az ingázók magas száma ugyan probléma az úthálózat leterheltsége miatt, azonban egy agglomerációhoz tartozó település esetében az ingázás természetes jelenség. Sokkal inkább gyengeségnek kell tartanunk az ingázók iskolai végzettség szerinti összetételét. Amíg Herceghalomról Budapestre elsősorban szellemi foglalkozású és magas iskolázottságú munkavállalók áramlanak, addig Herceghalomra jelenleg inkább középfokú vagy alacsonyabb végzettséggel rendelkező munkavállalók érkeznek /Tesco, Abacus/. Herceghalom stratégiájának választ kell adnia arra a kérdésre, hogy hogyan képes megfelelő státuszú munkahelyeket biztosítani az itt élő magasan kvalifikált csoportoknak,

hogy – a jó adófizetők körébe tartozó – munkahelyeik jó eséllyel a településen működjenek – és fizessenek adót.

2.8. Herceghalom fejlődési lehetőségei

Turizmus

A turizmus fejlesztése a térségben, közösen kiérlelt koncepció alapján. Fontos látni, ha a kistelepülések nem kooperálnak egymással, rosszul járnak.

Ide tartozik a kerékpározás népszerűsége és az úthálózathoz való csatlakozás is, ami rejt magában a szolgáltató szektorra nézve lehetőségeket (kerékpár üzlet, szerviz, frissítő pihenő).

Foglalkozni kell stratégiai szinten a kistérséggel, a környező településekkel történő összefogással.

Stratégiai fontosságú ez egy kistelepülés szempontjából. Meg kell találni kistérségi, térségi szinten azokat az új és innovatív irányokat, melyek kiaknázása csak közösen történhet.

Tudásorientált vállalkozások befogadása

Arculat meghatározása, kulturális értékek előtérbe helyezése

Fontos, hogy a helyi vállalkozások a helyi lapban vagy információs felületeken is hirdessék meg állásaikat.

Tudásorientált vállalkozások székhely-analízis

2.9. Herceghalom fejlődését veszélyeztető tényezők

A fejlődés ütemét csak egy radikális paradigmaváltás segítségével lehet a jelenlegi szinten vagy annál magasabb szinten stabilizálni. Ennek során az extenzív gazdaságfejlesztési stratégiából a településnek intenzív gazdaságfejlesztési stratégiára kell áttérnie.

Politikai megosztottság

A település új gazdaságfejlesztési törekvéseinek középpontjában a logisztikai központ mellett a magas hozzáadott értéket előállító, kutatással és fejlesztéssel foglalkozó vállalatok bevonzása lehet a cél. Az Önkormányzat új megfogalmazandó stratégiája azonban hosszabb távon egy magasabb szintet eredményező fejlődési pályára állíthatja Herceghalmot.

A település demográfiai adatai alapján várhatóan nőnek a működési kiadások. Egyrészről Herceghalom lakossága nő, tovagyűrűző hatásai az egészségügyi és szociális ellátórendszerre, valamint az oktatásra is kiterjednek. Ezek alapján prognosztizálható, hogy az Önkormányzat szociális, egészségügyi, oktatási és közbiztonsági kiadásai a jövőben növekedni fognak.

2.10. A település-stratégia szerepe a település életében

A megfogalmazott és kellő alapossággal átgondolt hosszú távú stratégiai program megalkotása, és ezeken keresztül a stratégiai célok kijelölése a megvalósítás, az eredmény mérföldköve.

2.11. Integrált Településfejlesztési stratégia kialakítása

2.11.1. Integrált Településfejlesztési stratégia értelmezése a településfejlesztésben

- a mindig korlátozott forrásokból ésszerű, egy irányba mutató fejlesztések történjenek;
- a fejlesztések valódi hatást gyakoroljanak, önmagát fenntartani és bővíteni képes bázisok jöjjenek létre;
- mindezek révén a szervezet versenyképessége javuljon és hosszabb távon is kikezdhetetlenné váljon.

Települések esetében a stratégia alkalmazása az előzőeken túl további jótékony hatásokkal jár:

- vonzó célok meghirdetése és azok megfelelő kommunikációja esetén a magánszektor, az üzleti szféra partnerként jelentkezik a célok közös megvalósításához;
- további források, pl. állami és európai uniós támogatások vonhatók be, tekintve, hogy azok ma már jórészt csak speciális témákban kiírt pályázatok útján nyerhetők el;
- az Önkormányzat felügyelete alatt álló közösségi szolgáltatások (pl. oktatás, települési infrastruktúra) fejlesztését a megkülönböztető stratégia középpontjában álló területhez lehet illeszteni, ezzel is megerősítve azt, s egyben irányt adva az érintett közösségi szolgáltatásoknak is.

2.11.2. A településen funkciók elhelyezése

A településrendezési stratégiának át kell gondolnia a település struktuális módosítását, mely a megnövekedett lakosságlétszám miatt válik szükségessé.

2.11.3. Az intézményfejlesztési koncepció szerepe Herceghalom számára

Motto: minőségibb szolgáltatás és költséghatékony gazdálkodás

Tekintettel a gazdasági prognózisok nagymértékű bizonytalanságára, a gyorsan változó folyamatokból fakadó követelményekre – a gazdálkodás, a fejlesztések, beruházások olyan megvalósulása tűzhető célul, amely úgy növeli a meglévő, magas színvonalú szolgáltatások minőségét, hogy egyúttal az eddiginél fegyelmezettebben, tervszerűbben veszi figyelembe a beruházások költséghatékonyságát, adott esetekben feltételül szabva a megtérülés követelményrendszerét is.

2.11.4. A középtávú tervezés alkalmazása

Az Önkormányzat számára minden évben, a költségvetés készítése során több – célszerűen három-öt évre előre tekintő, a körülmények széles körét figyelembe vevő prognózist kell készíteni. Ennek során az adott időszak évenkénti bevételeinek és működési kiadásainak

előrejelzéséhez számba kell venni a pénzügyi viszonyokat befolyásoló várható fejleményeket és eseményeket (pl. demográfia, cégstruktúra, jogalkotás, és egyéb, a bevételeket és ráfordításokat változtató tényezők). A várható bevételek évenkénti összegéből levonva a becsült éves működési költségeket, megkapható a település majdani költségvetésében fejlesztésre fordítható összeg.

Ezzel párhuzamosan kell évről-évre vezetni és áttekinteni a település fejlesztése – gyakran politikai vitát kiváltó – önkormányzati beavatkozást kívánó projektjeinek beárazott listáját, aminek az élen lévő projektjeiből látható, hogy a rendelkezésre álló keret az adott évben milyen értékű fejlesztési beruházásokat tesz lehetővé, így az egyes beruházási döntések a szélesebb összefüggések ismeretében, megalapozottabban hozhatók meg.

2.11.5. Igényfelmérésen alapuló beruházási döntések

A beruházási döntések megfelelő gazdasági hatékonyságú meghozatalának egyik biztosítéka azoknak az igényeknek a felmérése, amelyek kielégítésére az adott projekt vállalkozni kíván. Az ilyen megközelítésmód objektív alapokra helyezi a különféle kezdeményezések elbírálását, a spontán jelentkező lakossági igények megítélését, így igen alkalmas a gazdasági hatékonyság, az elköltött összegek eredményességének tervezésére.

Az ilyen igényfelmérések érdekében az éves költségvetés összeállítása során, a gördülő középtávú terv készítésével párhuzamosan meg kell tervezni azt is, hogy mely beruházásokhoz kell majd az év során reprezentatív igényfelmérést készíteni, és melyek készíthetők el az Önkormányzat rendelkezésére álló adatokból, megalapozott, tényszerű információkból.

2.11.6. A tervezett beruházások költség-haszon elemzése

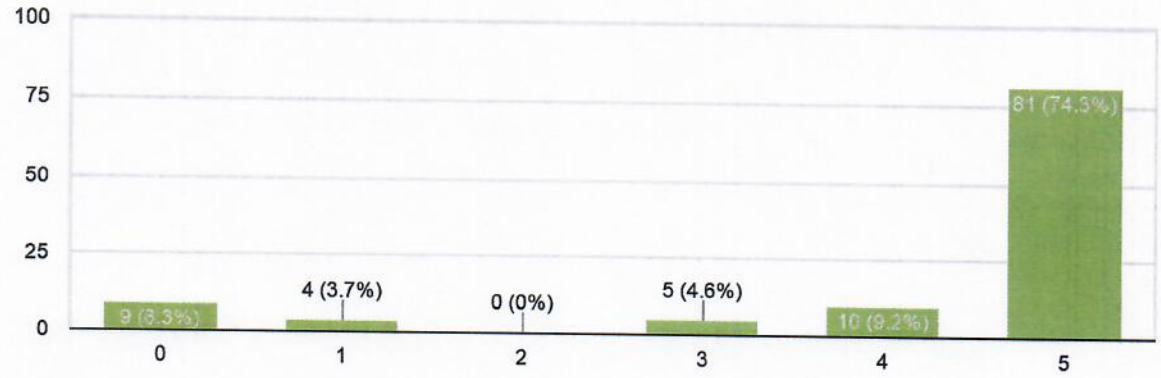
A költséghatékony gazdálkodás harmadik szükséges elemét a tervezett beruházások előzetes költség-haszon elemzése adja. A magyarországi közszférában nem, de az európai szokásrendben széles körben elterjedt az a gazdasági kultúra, amely a közérdekű, közszolgáltatásokat nyújtó közberuházások esetében is számol az adott beruházás bevételszerző képességével, a jelentkező költségek mellett számba veszi a lehetséges bevételeket, valamint az esetleges külső (a konkrét projekten kívül generált) hasznot, illetve költséget és ezek figyelembevételével ítélik meg a projekt gazdaságosságát.

Nem feltétlen cél minden esetben a gazdasági megtérülés – hiszen ez nem is lehetséges és nem is kívánatos –, de minden esetben számba kell venni a döntések meghozatala előtt az adott funkció optimális gazdaságossági viszonyait is, hogy a szükséges kiadások és a lehetséges bevételek egyenlege az Önkormányzat szintjén optimalizálható legyen.

A beruházások tervezési programozása során ezért keresni kell a működéshez szervesen kapcsolódó, esetenként kínálatbővítő, annak bevételi oldalát erősítő funkciókat, és azok legjobb megvalósítási, elhelyezési módját. Olyan megoldásokat szabad csak preferálni, amelyek nem csökkentik az adott létesítmény profiljával összefüggő presztízsét, nem rontják megítélését, de kalkulálnak azzal, hogy számos, korábban non-profitnak tartott tevékenység – mint például a kultúra – számos esetben komoly gazdasági hasznot eredményezhet, és azzal is, hogy a funkciók megfelelő keverése a szolgáltatások vonzerejét, azok szinergikus hatásait is erősíthetik. A lakosság a következő intézményi beruházásokat támogatja túlnyomó többségben:

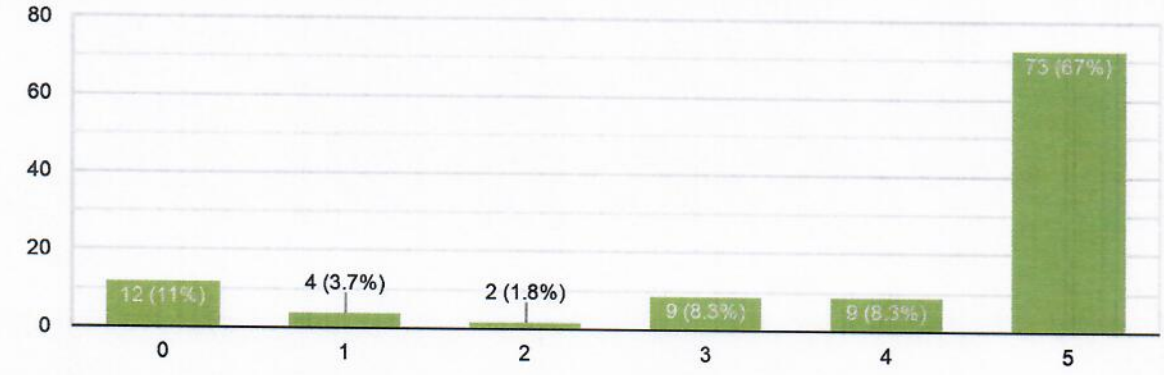
Óvoda bővítése

109 responses

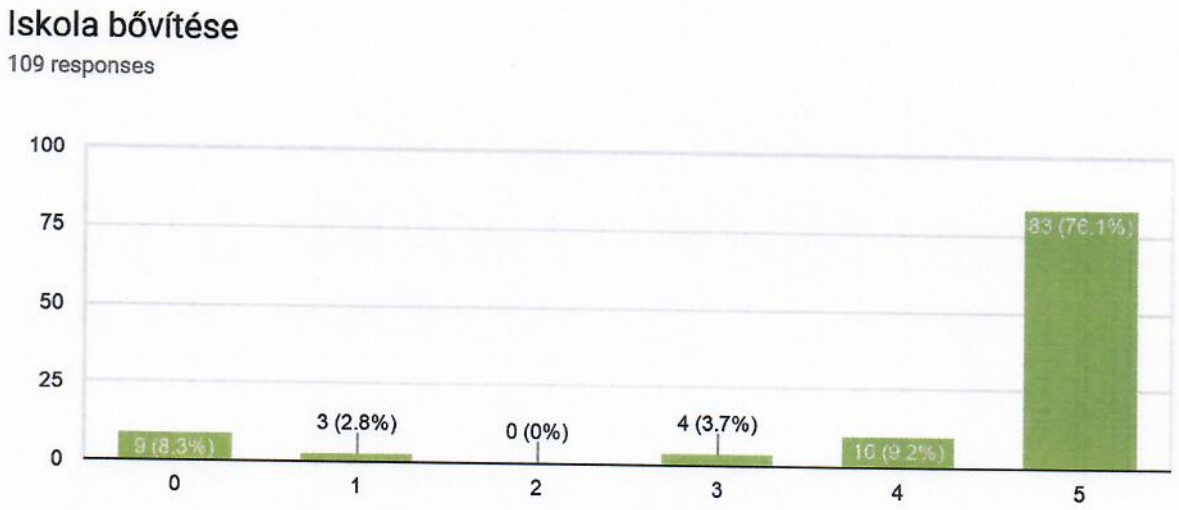

Intézményi bölcsőde létesítése, férőhelyek számának növelése

109 responses

Forrás: 2019. Herceghalom, mert itt lakom választási csoport: 109 megkérdezett herceghalomi lakos

Forrás: Herceghalom, mert itt lakom választási csoport: 109 megkérdezett herceghalomi lakos

2.12. Lakóingatlankoncepció Herceghalmon

A Buda-környéki önkormányzatok által az elmúlt 10-20 évben követett – esetenként látens, nem tudatosult – megkülönböztető stratégiáit három fő csoportba sorolhatjuk:

- Egyes települések a szuburbanizációt kihasználva a módosabb réteg betelepülését célozták meg (pl. Telki, Nagykovácsi, Solymár, Herceghalom).
- Mások megpróbáltak elzártak maradni, ezáltal a békességet, természetet kedvelők számára vonzóvá válni (pl. a Zsámbéki-medence települései).
- A települések harmadik csoportja az előbbi két stratégia különböző fokú (de inkább mérsékelt) követése mellett kiemelten támogatta az ipar és a kereskedelem betelepülését (Budaörs, Biatorbágy).

A módosabb réteg betelepülése magával hozta az igények erős megfogalmazását. A település szabad területe, infrastruktúrája, illetve részben helyi kereslete korlátot szab az iparűzési adót hozó főként logisztikai cégek beköltöztetésének. A jövő „húzóágazatainak" ezért lehetőleg mérsékelt területi igénnyel, környezetbarát módon kell működnie.

Herceghalom lakónépessége, ha lassabb mértékben is, de tovább fog nőni a következő időszakban.

Akciók: Az önkormányzat a lakosságszám további, jelentősebb növekedését különböző előírásokkal (a beépíthetőség, a belterületek nagyságának, stb. szabályozása) lassíthatja, lakóingatlanvásárlás, egyeztetés stb., de a folyamatot magát – meggyőződésünk szerint – nem állíthatja meg. Településkép arculatot meghatározó HÉSZ módosítás, zöldterületek gondozottságának biztosítása, parkosított területek növelése. Erőteljes fásítás, zöldterület növelése.

2.13. Szociális szolgáltatástervezési koncepció

A település demográfiai adatai alapján várhatóan nőnek a működési kiadások. Egyrészről Herceghalom lakossága nő, tovagyűrűző hatásai az egészségügyi és szociális ellátórendszerre, valamint az oktatásra is kiterjednek. Ezek alapján prognosztizálható, hogy az Önkormányzat szociális, egészségügyi, oktatási és közbiztonsági kiadásai a jövőben növekedni fognak.

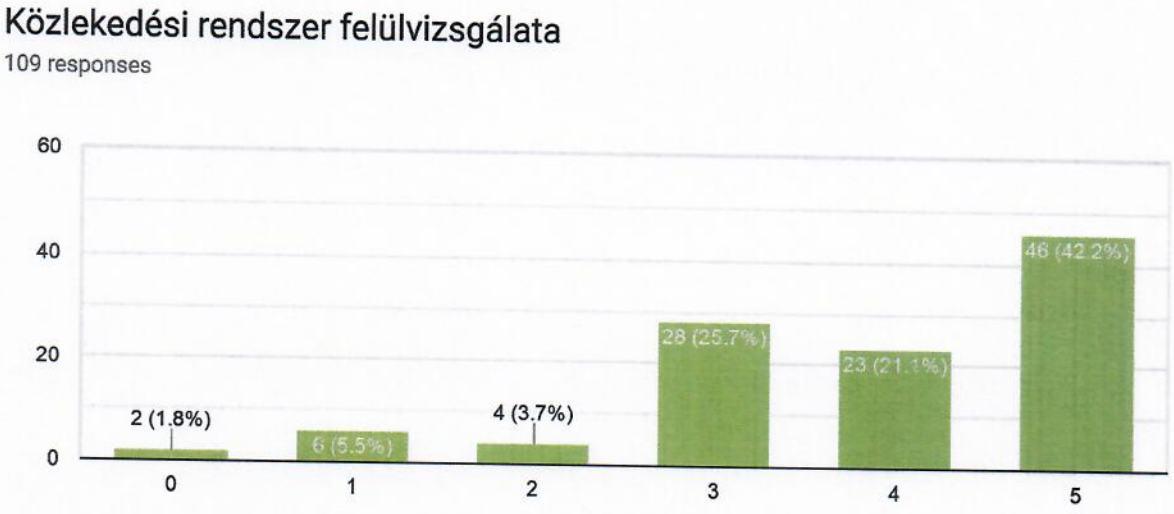
Akciók: óvoda, iskola és rendelő bővítés környezettudatos, zöld technológiák segítségével. Körzeti megbízotti jelenlét erősítése. Egészségmegőrző sportolási lehetőségek kialakítása, mint a street workout, vagy futópálya létesítése a Kiserdőben.

2.14. Közlekedésfejlesztési koncepció

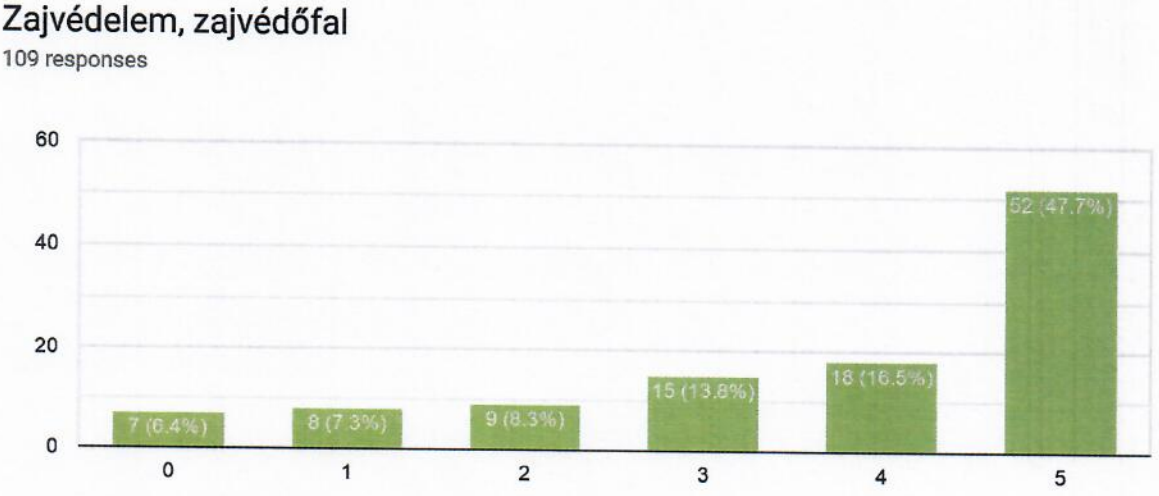
Herceghalom infrastrukturális beruházásainak tervezése során célszerű figyelembe venni a község úthálózatait egyre inkább leterhelő és növekvő belső forgalmat. Ez reggelente okoz leginkább problémákat a Gesztenyés úton a nevelési intézmények körül, illetve a vasút felé haladók esetében a Petőfi utcában. Az úthálózat leterheltségét ugyanakkor nem csak kapacitásbővítéssel, hanem alternatív közlekedési lehetőségek biztosításával is csökkenteni lehet.

A gyalogosközlekedés biztonsága érdekében felülvizsgáljuk Közlekedési Koncepciónkat és – szükség szerint - járda, illetve védett átkelők kialakításával növeljük a gyalogosközlekedés biztonságát. Folytatni kívánjuk a település útjainak minőségi fejlesztését szegélyépítéssel és felszíni vízelvezetéssel együtt. Az Önkormányzat a fejlesztések során kizárólag földkábel elhelyezését támogatja, a korszerűsítéseknél törekedni kíván a légkábelek megszüntetésére, földkábellel való kiváltására.

Akciók: Közlekedési koncepció felülvizsgálata, gyalogos forgalom előnyben részesítése autóforgalommal szemben, forgalom és sebesség csillapítás, új gyalogos átkelők létesítése, útfejlesztés szegélyépítés, VÍZELVEZETÉS (meglévő átfolyások, kimosások alapján újraépítés), légkábelek megszűntetése. Zajvédelem kialakítása. Szükséges kidolgozni a csapadékvíz felhasználásának lehetőségeit, felkészülve a globális felmelegedés miatti aszályos időszakokra, vízhiányra.

Forrás: Herceghalom, mert itt lakom választási csoport: 109 megkérdezett herceghalomi lakos

Forrás: 2019. Herceghalom, mert itt lakom választási csoport: 109 megkérdezett herceghalomi lakos

A zajvédelem ügye prioritást kell, hogy élvezzen, mint beruházás a középtávú fejlesztési tervek között.

3.

3. Gazdasági program

3.1. Tudás-intenzív gazdaság

3.1.1. Kutatás-fejlesztéssel foglalkozó vállalkozások letelepedésének ösztönzése

Lakosságára is jellemző, hogy magasan kvalifikált. A tudásintenzív iparágak letelepítése kiváló lehetőségeket jelent, hiszen emberi erőforrásban megragadható adottsága mellett a vállalatok odavonzása szinte semmilyen negatív következménnyel nem jár. A környezetszennyezésben ezen iparágak kibocsátása nem jelentős, és nem generálnak nagy forgalmat sem. A településképbe jól beilleszthetők az inkubátor házak, ahol a kezdő vállalkozások megtelepedhetnek, modern, újszerű kialakításukkal. Az életminőségre tehát inkább pozitív hatást gyakorolnak ezek a vállalatok.

Az eredmény mérésénél mindkét szempont egyenlő arányban fontos. Egyrészről cél a megtelepedett vállalkozások számának növelése, másrészt a high-tech iparág vállalkozásai által megtermelt adóbevételek növelése is fontos szerepet játszik a város tervezett innovációi végrehajthatóságában.

Akció: kapcsolatfelvétel a bevonni kívánt profilú vállalkozásokkal, hogy feltérképezhessük igényeiket, amik alapján alakíthatóak az önkormányzat intézkedései, felmérni a környező településeken jelenlévő vállalkozásokat és próbát tenni azok átcsábítására, övezet kijelölése ezen vállalkozások telephelyének

3.1.2. A kulturális gazdaság erősítése, arculatalkotó elemmé formálása

Ahhoz, hogy a gazdaság több lábra állva minél stabilabban fejlődjön, a legjobb eszköz a jelenlegi és várható viszonyok között a kulturális gazdaság erősítése, speciális kulturális termékek kifejlesztése, bevezetése és széles körű hírverése, hogy Herceghalom felkerüljön a térképre, öntudatos, vonzó, fiatalos településként váljon ismertté.

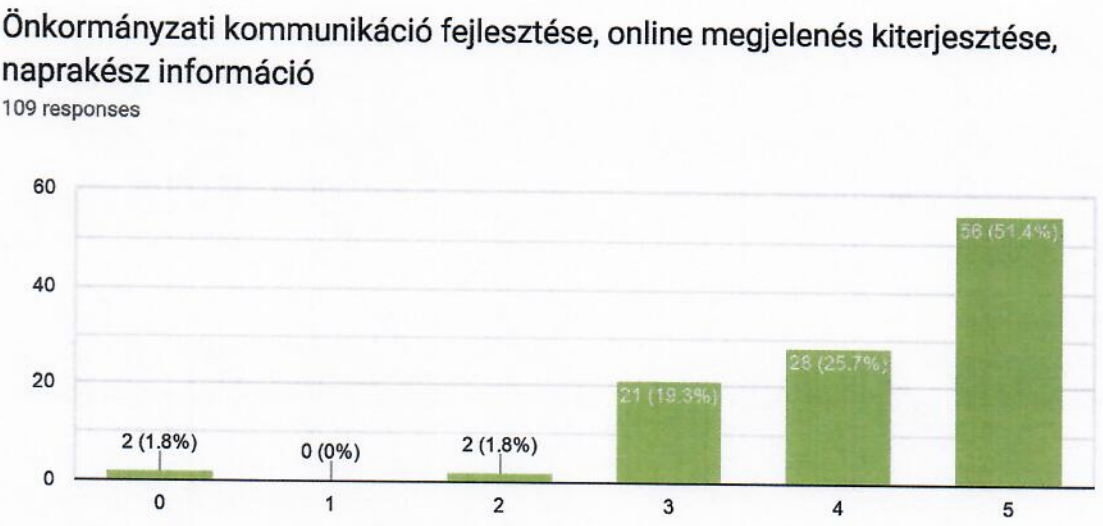
Jó hátteret biztosít ehhez az itt élők között a kulturális élethez, a kreativitáshoz kötődő értelmiségiek széles rétege. Így ezek a törekvések a megszerzett javak helyénvaló közcélú elköltését célozzák meg.
A kulturális gazdasági profil és arculat erősítéséhez igen jó adottságot jelentenek az itt élő képző- és iparművészek éppúgy, mint az igen jól reklámozható, fiatalosságot sugárzó művészeti általános iskola.

Mindez természetesen növeli az itt élők identitás-tudatát, illetve Herceghalom iránt érzett büszkeséget is, és hozzájárul a lakosok életminőségének javulásához, ahhoz, hogy a Herceghalomiak Herceghalmon töltsék szabadidejüket.

„Hagyományőrző udvar" kialakítása, ami egyben állatsimogató, játszótér, ökotermékek, kistermelők és helyi kézműves termékek eladó helye, rendezvény helyszín, ahol megtermelhető részben az óvoda zöldség, gyümölcs igénye, vagy terápiás céllal beteg gyerekek is látogathatják. Erre rengeteg remek külföldi példa van. Erősíti az identitástudatot és a környéken egyedülálló szolgáltatást jelent.

Projekt cél:

A település imázsának erősítése, gazdasági több lábon állás erősítése, az itt élők helyben való szabadidő-eltöltésének növelése, a látogató-turizmus megteremtése.

Forrás: 2019. Herceghalom, mert itt lakom választási csoport: 109 megkérdezett herceghalomi lakos

3.1.3. A turizmus, illetve a kerékpár turizmus növelése

A vezetés prioritásként kezeli, hogy a turizmus környezetbarát, a település adottságaival összhangban álló változatait messzemenően erősítse, egyúttal a lakosság számára biztosítsa a kulturált sportolási és szabadidős tevékenységek eltöltését, valamint támogassa polgárai egészséges életmódját. Ennek érdekében a Budakörnyéki Önkormányzati Társulás keretein belül el is kezdődött a tervezés, a kerékpárutak fejlesztése, illetve az egyes települések kerékpárútjainak összekötése.

A térség kiváló földrajzi elhelyezkedése a szabadidős kerékpárturizmus szempontjából remek lehetőségeket rejt. Emellett a fővárosból a Velencei-tó, illetve a Balaton felé induló országos kerékpárhálózat elérése kulcskérdés a település számára, hogy Herceghalom belekerüljön a kerékpárturizmus vérkeringésébe.

Projekt cél:

A kerékpárturizmus ösztönzése.

Akció: a kijelölt útvonal mentén pihenők kialakítása, kerékpározáshoz kapcsolódó szolgáltatások bevonzása a pihenőhelyekre (mint kerékpár szerviz, kerékpár felszerelést árusító üzlet, vagy frissítőt/ételeket árusító kiszolgáló helységek (ld. Balaton környéki kis shopok). Ezt maga az Önkormányzat is üzemeltetheti, vagy kiadja bérbe, az erre járó kerékpárosok beterelése egy-egy látványossághoz (kiserdőben pihenő, kápolna).

3.1.4. OKOSTELEPÜLÉS megteremtése

Koncepció és stratégia készítése, valamint szükséges a helyi információs társadalom kiemelt fejlesztése, ami Herceghalom életének minden területét, a közigazgatást, a közszolgáltatásokat, a gazdaságot és a kultúrát egyaránt átszövi.

Projekt cél:

Herceghalom az „okostelepülés" fejlődési pályára történő állítása, mely folyamatos fejlesztéseket jelent és az újabb és újabb korszerű kihívásoknak való megfelelés.

Az eredmény mérhetősége:

Az e-mintavárosi célok megvalósulása részben az ilyen célokra fordított önkormányzati, és más közösségi eszközök megvalósulásával, másrészt pedig rendszeresen ismétlődő reprezentatív felméréseken keresztül a lakossági szokások, a digitális kultúra, és ennek gazdasági hasznosítása nyomon követésével mérhető.

Végszó:

A Gazdasági Program feladata számba venni a település kiinduló adottságait, valamint azokat a folyamatokat, amelyek a következő időszakban meghatározhatják a helyi gazdaság mozgásterét, valamint ehhez képest rögzíteni a település által reálisan kitűzhető és kitűzendő célokat, meghatározni az irányokat. Megfogalmazni a jövőképet, kijelölni a rövid-, közép-, és hosszútávú fejlesztési terveket.

A cél az, hogy Herceghalom egy otthonos, élhető, hangulatos, értékőrző és -teremtő, egyúttal modern, magas színvonalú szolgáltatásokat nyújtó, dinamikusan fejlődő település legyen, ugyanakkor maradjon meg falusias-kisvárosias „zöld" jellege.

Ez nem csupán a gazdasági program deklarált célja, hanem küldetés is, mely origója, kiindulópontja minden döntésnek. Döntéseinket ennek szolgálatába állítva hozzuk. Egyfajta folyamatos és követendő irány minden vezetői lépés meghatározásánál.

Herceghalom, 2021. március 01.

Csizmadia Zsuzsanna
polgármester

Elfogadva Herceghalom Község Önkormányzata Képviselő-testületének ...../2021.(III. ....) számú határozatával.